Alcedo natuurprojecten

Ecologische quickscan

Langenholterweg 12

Zwolle

Ecologische quickscan

Langenholterweg 12

8021 CD Zwolle

E.J. Ruiter

Alcedo Natuurprojecten heeft dit rapport opgesteld in opdracht van Aviad Atia .
Daarmee is dit rapport eigendom van bovengenoemde opdrachtgever. Niets uit deze rapportage mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, microfilm, fotokopie, of welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Alcedo Natuurprojecten. Het is ook niet toegestaan dit rapport zonder toestemming te gebruiken voor enig ander werk dan waarvoor dit product is ontwikkeld.

Alcedo Natuurprojecten is niet aansprakelijk voor gevolgschade of schade welke voortvloeit uit toepassingen van resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Alcedo Natuurprojecten; opdrachtgever vrijwaart Alcedo Natuurprojecten van aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Colofon

Ecologische quickscan
Langenholterweg 12
8021 CD Zwolle

Auteur:	E.J. Ruiter
Opdrachtgever:	A. Atia Waver 4 8032 AJ, Zwolle
Contactpersoon:	Aviad Atia, aviadatia@gmail.com
Opdrachtnemer:	Alcedo Natuurprojecten Cornelis Houtmanstraat 10 8023 EA Zwolle
Onderzoek uitgevoerd door:	Evert Ruiter
Rapportage:	Evert Ruiter, info@alcedo-natuurprojecten.nl

Rapportcodes:

Projectnummer:	2019-026
Rapportcode:	2019-016
Datum:	10 april 2019
Status:	Definitief

Te citeren als: *Ruiter E.J. 2019. Ecologische quickscan Langenholterweg 1, Zwolle. April 2019. Alcedo Natuurprojecten rapport 2019-016. In opdracht van A. Atia.*

Inhoud

1. Inleiding 4
   1.1. Aanleiding 4
   1.2. Doel 4
   1.3. Leeswijzer 5
2. Onderzoeksmethode 6
   2.1. Algemene opzet en werkwijze 6
   2.2. Bronnenonderzoek 6
   2.3. Oriënterend terreinbezoek 6
   2.4. Gebruikte onderzoeksinstrumenten 6
   2.5. Volledigheid van het onderzoek 7
   2.6. Verantwoording 7
3. Wettelijk kader 8
   3.1. Algemeen 8
   3.2. Doelstelling van de Wnb 8
   3.3. Welke soorten worden beschermd 8
   3.4. Zorgplicht 8
   3.5. De verbodsbepalingen 9
   3.6. Beschermingsregimes 9
   3.7. NNN 10
   3.8. Natura 2000 11
4. Beschrijving locatie en ingreep 13
   4.1. Beschrijving locatie 13
   4.2. Beschrijving ingreep 14
5. Resultaten 15
   5.1. Veldbezoek 15
   5.2. Aangetroffen soorten 15
      5.2.1 Flora 15
      5.2.2 Grondgebonden zoogdieren 15
      5.2.3 Vleermuizen 16
      5.2.4 Vogels 16
      5.2.5 Amfibieën, reptielen en vissen 16
      5.2.6 Dagvlinders, libellen en overige ongewervelden 16
6. Toetsing aan de Wnb 17
7. Conclusies 18
8. Vrijblijvende adviezen 20
9. Bronvermeldingen 21

Fotobijlage 22

1. Inleiding

1.1. Aanleiding

Aan de Langenholterweg 12 te Zwolle is een voormalig schoolgebouw (Rooms Katholieke Fröbelschool) gesitueerd. Van dit schoolgebouw rest alleen nog de voorzijde, want een groot deel van het achterliggende pand is jaren gelden afgebrand en niet herbouwd. De initiatiefnemer is voornemens het pand geheel te slopen en er ter plekke een appartementencomplex te realiseren. Zie figuur 5. Voor de realisatie van dit plan zal de situatie ter plaatse dus ingrijpend worden gewijzigd en zal de ruimte anders worden ingericht. De kans bestaat dat door deze plannen geschikt leefgebied verloren gaat van middels de Wet Natuurbescherming (Wnb) beschermde plant- of diersoorten. Hierbij valt te denken aan huismussen, gierzwaluwen en vleermuizen. Derhalve heeft de gemeente Zwolle de initiatiefnemer gevraagd een ecologisch onderzoek uit te laten voeren. Daartoe is in eerste instantie het uitvoeren van een ecologische *quickscan* binnen de kaders van de Wnb noodzakelijk. De resultaten van de quickscan kunnen mogelijk bepalend zijn voor vervolgonderzoek. De initiatiefnemer heeft het ecologisch adviesbureau Alcedo Natuurprojecten uit Zwolle verzocht deze ecologische quickscan uit te voeren. In deze rapportage wordt uiteengezet hoe de opdracht is uitgevoerd en wat de conclusies daarvan zijn.

1.2. Doel

Het doel van het onderzoek, de ecologische quickscan, is het controleren en onderzoeken van de locatie op de aanwezigheid van middels de Wnb beschermde diersoorten en het uitbrengen van advies ten aanzien van eventuele vervolgstappen.

Het onderzoek is samen te vatten in zes vragen:

1. Welke beschermde soorten, zoals genoemd in de Wnb zijn op de locatie aanwezig?
2. Wat zijn de effecten van de voorgenomen plannen op deze beschermde soorten?
3. Worden bij uitvoer van de voorgenomen plannen verbodsbepalingen van de Wnb overtreden?
4. Welke mogelijkheden zijn er om negatieve effecten op de beschermde soorten te minimaliseren of te voorkomen?
5. Moet er nader onderzoek worden uitgevoerd?
6. Is het noodzakelijk om voor de voorgenomen plannen een ontheffing van de Wnb aan te vragen bij de provincie Overijssel?

1.3. Leeswijzer

In dit hoofdstuk is beschreven hoe dit onderzoek, het uitvoeren van ecologisch onderzoek in het kader van soort- en gebiedsbescherming, tot stand is gekomen en werd de doelstelling vertaald naar onderzoeksvragen. In hoofdstuk 2 wordt de onderzoeksmethodiek besproken. In hoofdstuk 3 wordt het wettelijk kader uiteengezet. In hoofdstuk 4 volgt een algemene beschrijving van de onderzochte locatie en de voorgenomen ingrepen. In hoofdstuk 5 volgt de synthese van de resultaten en wordt een effectentoetsing uitgevoerd op beschermde soorten in het kader van de Wnb. In hoofdstuk 6 volgt een effectentoetsing op de gebiedsbescherming Wnb. In hoofdstuk 7 volgen de conclusies en aanbevelingen met eventuele mitigerende maatregelen en wordt de eventuele noodzaak aangegeven tot vervolgonderzoek. In hoofdstuk 8 wordt een aantal adviezen met betrekking tot de inrichting van de groene ruimte geopperd. Hierna volgen de geraadpleegde bronnen en bijlagen met een foto impressie van de onderzochte locatie.

2. Onderzoeksmethode

2.1. Algemene opzet en werkwijze

Dit onderzoek betreft een quickscan. Op basis van een grondig onderzoek op locatie wordt een inschatting is gemaakt van de (potentiële) aanwezigheid van en mogelijke nadelige effecten op beschermde diersoorten. Deze inschatting is gemaakt op basis van parate kennis van soorten en expert judgement. Vervolgens is een inschatting gemaakt van te verwachten negatieve effecten op de (potentieel) aanwezige beschermde soorten. De mogelijk negatieve effecten zijn getoetst aan de Wnb.

2.2. Bronnenonderzoek

Het bronnenonderzoek gaat uit van bestaande en beschikbare gegevens. Voor een actueel overzicht van beschermde soorten die in de regio voorkomen zijn verspreidingsgegevens van internetmedia en diverse verspreidingsatlassen van relevante soortgroepen en (jaar)verslagen van Particuliere Gegevensbeherende Organisaties (PGO's) geraadpleegd (zie geraadpleegde bronnen).

2.3. Oriënterend terreinbezoek

De locatie is op 4 april 2019 bezocht. Het bezoek vond overdag plaats onder goede weerscondities. Tijdens het bezoek is in het plangebied zoveel mogelijk concrete informatie verzameld met betrekking tot de aan- of afwezigheid van beschermde soorten, o.a. via zicht- en gehoorwaarnemingen, sporenonderzoek, nesten, holen, uitwerpselen, enzovoorts. Ook de omgeving is onderzocht op de aanwezigheid van sporen en of andere aanwijzingen van het voorkomen van dieren die ter plaatse leven, maar ook de omgeving benutten. Op basis van terreinkenmerken is beoordeeld of het terrein geschikt is voor de in de regio voorkomende beschermde soorten. De bebouwing is alleen van de buitenkant onderzocht.

2.4. Gebruikte onderzoeksinstrumenten

Bij dit onderzoek zijn de volgende instrumenten en hulpmiddelen gebruikt:

- digitale fotocamera;
- mobiele telefoon met invoerapplicatie ObsMapp;
- ladder.

2.5. Volledigheid van het onderzoek

Gedurende het veldonderzoek wordt een inschatting van een gebied gemaakt, maar met een dergelijk veldonderzoek is het nooit zeker dat alle aanwezige soorten ook daadwerkelijk waargenomen (kunnen) worden. Een ervaren veldbioloog kan echter wel een goede inschatting maken van de kans dat beschermde soorten een plangebied benutten. Dit gebeurt aan de hand van kennis over de ecologie van beschermde soorten en hun habitatvoorkeur en aan de hand van uitgebreide gebiedskennis van de onderzoeker. Op basis van het veldbezoek, bronnenonderzoek en overleg met de eigenaar kan men er van uitgaan dat er een goede inschatting is gemaakt van het voorkomen van beschermde soorten.

2.6. Verantwoording

Het veldwerk is uitgevoerd en de rapportage geschreven door Evert Ruiter van Alcedo Natuurprojecten. Vanuit de opdrachtgever werd dit onderzoek begeleid door Aviad Atia. Alle in het rapport gebruikte foto's zijn gemaakt door Evert Ruiter, tenzij anders vermeld.

3. Wettelijk kader

3.1. Algemeen

De bescherming van planten- en diersoorten is in Nederland geregeld in de Wet natuurbescherming (verder te noemen Wnb). Deze wet is op 1 januari 2017 in werking getreden en beschermt ruim 900 soorten in Nederland in het wild voorkomende planten- en diersoorten. Deze wet vervangt de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet en de Boswet.

3.2. Doelstelling van de Wnb

- het beschermen en ontwikkelen van de natuur;
- het behouden en herstellen van biologische diversiteit;
- het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de natuur en het verzekeren van een samenhangend beleid gericht op het behoud en beheer van waardevolle landschappen.

De Wet natuurbescherming benoemt niet welke concrete activiteiten wel of niet zijn toegestaan. Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde dieren of planten. Dit betekent in de praktijk dat het gaat om het effect van uw activiteiten op beschermde soorten. Heel vaak gaan activiteiten en werkzaamheden en de bescherming van soorten prima samen. Als u uw werk zo kunt inrichten dat u geen schade toebrengt aan beschermde soorten, dan hoeft u vooraf niets te regelen. Soms is het echter onvermijdelijk dat schade ontstaat aan beschermde dieren of planten. In die situaties is het nodig dat u vooraf bekijkt of hiervoor een vrijstelling geldt, of dat een ontheffing moet worden aangevraagd (‘nee-tenzij’-beginsel).

3.3. Welke soorten worden beschermd?

De Wnb kent drie categorieën van beschermde soorten:

- Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels volgens het beschermingsregime van de Vogelrichtlijn;
- Soorten beschermd op grond van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn;
- Andere soorten waaronder soorten vallen die vanuit nationaal oogpunt bescherming behoeven.

3.4. Zorgplicht

In de Wnb is ook een zorgplicht vastgelegd. Deze plicht geldt te allen tijde en houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna zoveel mogelijk moeten worden voorkomen. Deze plicht geldt voor iedereen en voor alle planten en dieren, beschermd of niet. De Memorie van Toelichting zegt het zo: “De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. Overtreding van de zorgplicht is niet strafbaar gesteld; de zorgplicht kan wel door toepassing van bestuursdwang worden gehandhaafd”.

3.5. De verbodsbepalingen

Beschermingsregimes		
Vogelrichtlijn § 3.1 Wnb	**Habitatrichtlijn § 3.2 Wnb**	**Andere soorten § 3.3 Wnb**
Artikel 3.1 lid 1 *Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.*	Artikel 3.5 lid 1 *Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.*	Artikel 3.10 lid 12 *Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.*
Artikel 3.1 lid 2 *Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.*	Artikel 3.5 lid 4 *Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.*	Artikel 3.10 lid 1b *Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.*
Artikel 3.1 lid 3 *Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.*	Artikel 3.5 lid 3 *Het is verboden om eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.*	Niet van toepassing
Artikel 3.1 lid 4 en lid 5 *Het is verboden vogels opzettelijk te verstoren, tenzij de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.*	Artikel 3.5 lid 2 *Het is verboden om dieren opzettelijk te verstoren.*	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Artikel 3.5 lid 5 *Het is verboden planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.*	Artikel 3.10 lid 1c *Het is verboden planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.*

Tabel 1: Verbodsbepalingen Wnb.

3.6. Beschermingsregimes

De Wnb kent een apart beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn en een apart beschermingsregime voor soorten van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn en een apart beschermingsregime voor andere soorten, die vanuit nationaal oogpunt beschermd worden. Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. Alle vogels, in totaal ruim 700 soorten, zijn (beschermd). Daarnaast worden ongeveer 230 overige Europese en nationale soorten (flora, fauna en avifauna) beschermd. Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan drie criteria zijn voldaan:

• Er mag alleen van de verbodsbepaling afgeweken worden als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is.

• Er moet tegenover een afwijking van het verbod een in de wet genoemd belang staan. De wet geeft voor de verschillende beschermingsregimes aan wat die belangen zijn zoals volksgezondheid of openbare veiligheid.

• De ingreep mag geen afbreuk doen aan de staat van instandhouding van de soort.

Als aan deze drie vereisten voldaan is, kan een ontheffing worden verleend. Voor een aantal handelingen zijn bovendien vrijstellingen mogelijk, bijvoorbeeld in de vorm van een provinciale verordening of een gedragscode.

3.7. Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Het Natuurnetwerk Nederland, oftewel NNN (voorheen Ecologische Hoofdstructuur, EHS), is een netwerk van natuurgebieden waarin de natuur (planten en dieren) voorrang heeft en derhalve wordt beschermd. Daarmee wordt voorkomen dat natuurgebieden geïsoleerd komen te liggen en dieren en planten uitsterven en dat de natuurgebieden zo hun waarde verliezen. De NNN kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur en het is derhalve van belang dit netwerk te bespreken in het kader van natuurbescherming. Het NNN moet uiteindelijk samen met de natuurgebieden in andere Europese landen het aaneengesloten pan-Europees Ecologisch Netwerk (PEEN) vormen.

Sinds 1990 zijn de provincies en het Rijk druk doende met de aanleg van verbindingszones tussen verschillende natuurgebieden om zo een duurzaam, samenhangend netwerk van gebieden te creëren. De NNN heeft als doel van bestaande en nieuwe natuur een goed werkend netwerk te maken. Het behoud, herstel en de ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN is hierbij het uitgangspunt. Net als bij de Wnb geldt hier het '*nee-tenzij*'-beginsel. Dit is 1 oktober 2012 vastgelegd in het Besluit Algemene Regelingen Ruimtelijke Ordening (BARRO). Dit betekent dat er geen activiteiten plaats mogen vinden waardoor de **wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN** in het geding komen, tenzij er sprake is van een groot openbaar belang, tenzij er geen reële alternatieven zijn of tenzij negatieve effecten zo veel mogelijk beperkt worden en de overblijvende effecten worden gecompenseerd.

Rijk en provincies hebben in 2011 met elkaar afgesproken dat natuurbeheer meer een regionale verantwoordelijkheid wordt. Dat is vastgelegd in het Natuurakkoord. Als gebiedsregisseurs van het landelijke gebied zetten de provincies zich in voor een versterking van de natuur. Zij dienen de begrenzing van het NNN vast te leggen in een provinciale verordening, waar ook de regels omtrent de inhoud van en de toelichting bij bestemmingsplannen in het belang van de realisatie, bescherming, instandhouding en verdere ontwikkeling van de beoogde natuurkwaliteit van het NNN worden beschreven. De provincies dienen hierbij ook de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN vast te leggen. Dit zijn de huidige en potentiële waarden, gebaseerd op de natuur-doelen van het desbetreffende gebied. Per perceel worden deze doelen vaak in natuurdoeltypen en/of beheertypen vastgelegd.

De onderzochte locatie ligt op meer dan 3 kilometer afstand van de dichtstbijzijnde grens van Natuurnetwerk Nederland

3.8. Natura 2000

Bij een aanvraag voor een ecologische Quickscan en/of flora- en fauna-onderzoek wordt ook onderzocht of het plangebied binnen de begrenzingen of directe invloedsfeer (minder dan 3 kilometer) van een N2000 gebied ligt en wat de effecten van de voorgenomen ingreep/activiteit op dat gebied zullen zijn.

De onderzochte locatie ligt op meer dan 3 kilometer afstand van de dichtstbijzijnde grens van N2000 gebieden.

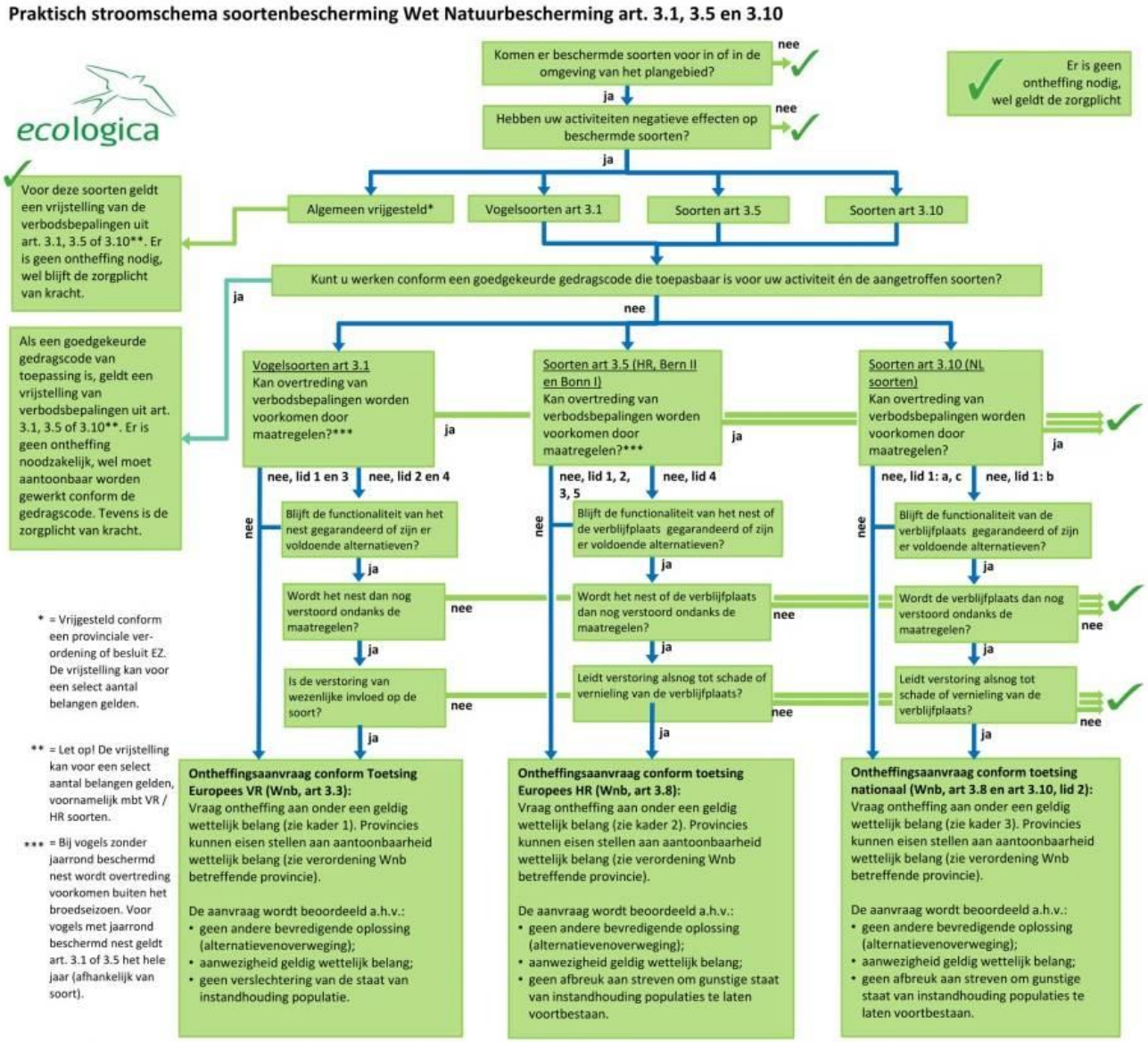

© Ecologica, 7 november 2016. Geldig voor beheer, onderhoud en ruimtelijke ontwikkelingen. Disclaimer: Gebaseerd op de wettekst dd 19 januari 2016 en (concept)verordeningen van provincies, bij beleidsarme implementatie van de huidige werkwijze van RVO. Te gebruiken in combinatie met de Lijst beschermde soorten Wnb en de Toelichting stroomschema soortenbescherming Wnb 2016. Aan dit schema kunnen geen rechten worden ontleend.

Kader 1. Wettelijke belangen art 3.1:
1) in het belang van volksgezondheid of openbare veiligheid;
2) in het belang van veiligheid van luchtverkeer;
3) ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren;
4) ter bescherming van flora en fauna;
5) voor onderzoek of onderwijs, uitzetten of herinvoeren van soorten;
6) selectief vangen, onder zich hebben of verstandig gebruik van vogels.

Kader 2. Wettelijke belangen art 3.5:
1) de bescherming van flora en fauna en in stand houden natuurlijke habitats;
2) het voorkomen van ernstige schade aan gewassen, vee, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
3) de volksgezondheid, openbare veiligheid of dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten;
4) onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van soorten;
5) op selectieve wijze een beperkt vastgesteld aantal soorten te vangen of te plukken of onder zich te hebben.

Kader 3. Wettelijke belangen art 3.10 (in aanvulling op de belangen genoemd in kader 2):
a) in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling;
b) ter voorkoming van schade of overlast;
c) ter beperking van omvang van populaties van dieren;
d) ter voorkomen of bestrijding van onnodig lijden;
e) in het kader van bestendig beheer of onderhoud landbouw of bossen;
f) in het kader van bestendig beheer of onderhoud vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of ikv natuurbeheer;
g) in het kader van bestendig beheer of onderhoud landschappelijke kwaliteiten gebied;
h) in het algemeen belang.

Figuur 2. Stroomdiagram Wet natuurbescherming (Bron: Ecologica)

4. Beschrijving locatie en ingrepen

4.1. Beschrijving locatie

De onderzochte locatie is gelegen in de stad Zwolle. Zie figuur 3. Het betreft een voormalige school in een oude stadswijk (Dieze). De het gebouw is al decennia lang niet meer in gebruik als school en verkeerd in een slechte staat van onderhoud. Temeer omdat enige jaren geleden het achterste deel van de school (te weten drie lokalen) zijn uitgebrand. Na de brand is het dak niet hersteld. Regen en wind hadden vrij spel en de lege lokalen zijn begroeid geraakt met vlier, braam en klimop. Het deel van het gebouw dat nog wel intact is, is van de binnenzijde goeddeels gesloopt. Dat wil zeggen, hier en daar zijn vloeren opgebroken of is dakbeschot verwijderd. Het gebouw heeft een spouwmuur en een pannen dak. Het gebouw wordt niet bewoond, maar wordt gebruikt als opslagplaats annex werkplaats. Omdat het een locatie betreft die in een oud deel van de stad ligt, valt het niet binnen de grenzen van het NNN of Natura 2000 gebied. Niet alleen de bouwlocatie is onderzocht, maar ook een groter deel daaromheen.

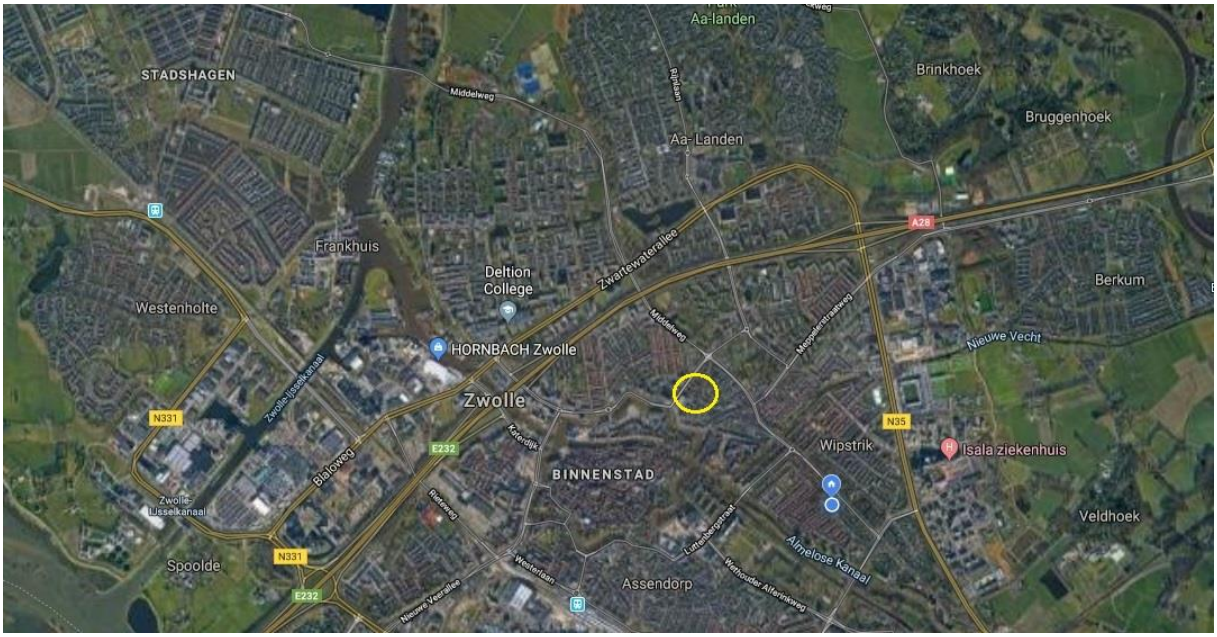

Figuur 3: Ligging van de locatie in de stad Zwolle . Bron: Google Maps

4.2. Beschrijving ingrepen

De initiatiefnemer is van plan de bestaande bebouwing geheel te slopen en ter plekke nieuwbouw c.q. een appartementencomplex te realiseren. Zie figuur 5. Ten behoeve van deze plannen zal een hoge thuja in de tuin achter de school worden gekapt.

Figuur 4: De onderzochte locatie in detail. Links de nog intact zijnde bebouwing. Rechts de drie lokalen zonder dak.

Figuur 5. Tekening van het nieuw te bouwen appartementencomplex.

5. Resultaten

In dit hoofdstuk zijn de (potentiële) aan- of afwezigheid van de onderzochte plant- en diersoorten in het onderzoeksgebied onderbouwd. De relevante soorten zijn nader toegelicht.

5.1. Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek is voor zover mogelijk een inventarisatie uitgevoerd van de beschermde soorten binnen de Wnb met de nadruk op de niet vrijgestelde beschermde soorten. In tabel 2 zijn de tijdstippen en de waarnemings-condities van het uitgevoerde veldbezoek weergegeven.

Waarnemingscondities veldbezoek			
Datum	**Begintijd**	**Eindtijd**	**Weersomstandigheden**
04.04.2019	14.00 uur	15.00 uur	Wind 1 bft., bew. 20%, circa 12 gr C. Geen regen

Tabel 2. Waarnemingscondities veldbezoek

5.2. Aangetroffen soorten

5.2.1 Flora

De onderzochte locatie betreft een stedelijke omgeving met vrijwel geen groene ruimte. De enige groene ruimte bevindt zich aan de achterzijde van het pand. Daar staat een grote en vrij oude conifeer (Thuja spec.) met een vrij dikke stam. In de lokalen waar geen dak meer op zit groeit voornamelijk braam en vlier en de muren zijn overwoekerd door klimop. Er zijn geen via de Wnb beschermde plantensoorten aangetroffen.

5.2.2 Grondgebonden zoogdieren

Er zijn tijdens het onderzoek ter plaatse geen sporen gevonden van zoogdiersoorten en ook geen andere aanwijzingen die duiden op de aanwezigheid van (beschermde) zoogdieren. Op basis van inschatting van het biotoop ter plekke zal de locatie wel eens worden bezocht door bijvoorbeeld steenmarter, egel, huismuis, bosmuis en bruine rat.

5.2.3 Vleermuizen

Omdat er bebouwing zal worden gesloopt is er specifiek onderzoek verricht naar de geschiktheid van deze bebouwing voor vleermuizen. Dit om te kunnen bepalen of vervolgonderzoek volgens het vleermuisprotocol 2017 plaats zou moeten vinden.

Potentiële verblijfplaatsen

Verblijfplaatsen van vleermuizen bevinden zich doorgaans in donkere en voor vleermuizen bereikbare ruimten zoals boomholtes, huizen (spouwmuren), zolders, kelders, etc. Deze locaties mogen niet te vochtig, maar ook niet te droog zijn en hebben het liefst een vrij constante temperatuur hebben.

Op de onderzochte locatie zijn spouwmuren aanwezig. De mogelijkheid dat er zich vleermuizen in de spouw bevinden is dus aanwezig. Er is gericht gezocht naar mogelijkheden voor vleermuizen om deze spouw te bereiken. Er werden echter geen open stootvoegen of andere ingangen gevonden waarlangs vleermuizen naar binnen kunnen komen. Omdat er geen sprake is van dakbeschot waarachter vleermuizen weg kunnen kruipen wanneer ze onder de pannen doorkruipen, is deze mogelijkheid ook uitgesloten. De kans op de aanwezigheid van een vast zomer- of winterverblijf is daarom nihil. In de te kappen boom achter het gebouw bevinden zich geen holtes, koeren of spleten waarin vleermuizen zich kunnen verbergen/ophouden.

Potentiële vliegroutes

Van veel vleermuissoorten is bekend dat zij gedurende lange tijd gebruik kunnen maken van dezelfde ruimtelijke structuren voor oriëntatie en via deze verbindingselementen van hun verblijfplaats naar de foerageergebieden trekken en weer terug. Vanwege dit vaste gedrag van vleermuizen vormen bepaalde lijnvormige structuren (bv. rijen woningen, watergangen, rijen bomen en singels) een belangrijk onderdeel van een zogenaamde vliegroute.

Op de onderzochte locatie zijn diverse lijnvormige structuren aanwezig. Deze bestaan voornamelijk uit doorgaande huizenblokken. Migrerende vleermuizen kunnen via deze structuren hun foerageergebieden bereiken. De voorgenomen activiteiten zullen geen invloed (of hooguit tijdelijk lichte invloed) hebben op deze vliegroute.

Potentieel foerageergebied

Vleermuizen foerageren op locaties waar insecten aanwezig zijn, bijvoorbeeld langs randen van bossen en bomenrijen, bij lantaarnpalen, op warme binnenplaatsen of boven open terrein of water.

Verwacht wordt dat de onderzochte locatie deel uitmaakt van foerageerroutes en functioneert als foerageergebied van vleermuizen. Deze zullen door de voorgenomen activiteiten mogelijk licht worden verstoord.

5.2.4 Vogels

Aangezien dit natuurwaardenonderzoek een quickscan betreft, is er geen broedvogelinventarisatie uitgevoerd. Tijdens dit onderzoek werden slechts enkele vogelsoorten aangetroffen zoals: pimpelmees, heggemus, roodborst, merel , Turkse tortel, gaai, ekster en winterkoning. In de klimop die aan de achterzijde welig tiert bevinden zich veel plaatsen die zeer geschikt zijn als broedlocatie voor diverse vogelsoorten. Speciale aandacht ging uit naar de geschiktheid van het gebouw als broedlocatie voor huismus en gierzwaluw. Het gebouw heeft deels een pannendak op panlatten en dakbeschot. Geschikt dus voor huismussen. Vandaar dat ook het dak is geïnspecteerd op de aanwezigheid van huismussennesten. Geconstateerd is dat er zich geen huismussennesten onder de pannen of elders aanwezig waren. De tijd van het jaar waarin dit onderzoek plaatsvond is een tijd waarin territoriale mussen zeer actief zijn en waarin mannetjes hun aanwezigheid voortdurend kenbaar maken. In de wijde omtrek werden geen mussen waargenomen. Daarnaast is gebleken dat het dak niet geschikt is als broedlocatie voor gierzwaluwen. Het is namelijk niet hoog genoeg. Gierzwaluwen hebben een valhoogte van minimaal drie meter nodig hebben om goed weg te kunnen vliegen.

5.2.5 Amfibieën, reptielen en vissen

Er is geen gericht onderzoek naar het voorkomen van deze soorten en soortgroepen verricht. De reden hiervoor is dat er geen voor deze soortgroepen belangrijk water- of landbiotoop zal worden aangetast. Van geschikt landbiotoop voor kleine watersalamander, gewone pad of bruine kikker is niet of nauwelijks sprake.

5.2.6. Dagvlinders, libellen en overige ongewervelden

Ook naar deze soortgroepen is geen gericht onderzoek verricht. Dat heeft deels te maken met het tijdstip van het onderzoek, maar ook met het feit dat bij de voorgenomen werkzaamheden er geen schade kan en zal worden toegebracht aan deze soortgroepen. Afgaand op de aard van het terrein zijn er ook geen middels de Wnb beschermde insectensoorten te verwachten.

6 Toetsing aan de Wnb.

Welke verbodsbepalingen kunnen worden overtreden?

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1

Niet van toepassing: er zijn geen jaarrond beschermde nesten in het geding.

Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2

Niet van toepassing: er zijn geen habitatrichtlijnsoorten in het geding.

Beschermingsregie andere soorten § 3.3

Artikel 3.10 lid 1b 'het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen' is niet in het geding omdat er geen vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen zijn aangetroffen.

NB: In de Wnb is bij meer verbodsbepalingen dan onder de Flora- en faunawet het opzetvereiste toegevoegd, in lijn met de artikelen van de Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijn. In de Flora- en faunawet was alleen sprake van het opzetvereiste bij verontrusting (art 10). Hierdoor was de Flora- en faunawet strenger dan de verbodsbepalingen van de Habitatrichtlijn. Niet opzettelijke handelingen waarbij de verbodsbepalingen overtreden worden, zijn nu niet langer verboden. Daarbij is van belang dat het Europees Hof van Justitie in zijn jurisprudentie heeft bepaald dat onder opzet ook voorwaardelijke opzet moet worden begrepen: "Daarvan is sprake als iemand een handeling verricht en daarbij bewust de aanmerkelijke kans aanvaardt dat zijn gedragingen schadelijke gevolgen hebben voor een dier of plant.

Natuur Netwerk Nederland (NNN) en N2000

De onderzochte locatie ligt niet binnen het NNN of N2000. De voorgenomen plannen zullen dus geen nadelig effect hebben op het NNN of N2000 voor wat betreft aantasting van de biodiversiteit, omdat alle werkzaamheden buiten dit gebied zullen plaatsvinden en omdat het effect van de voorgenomen plannen niets veranderd aan de huidige situatie en de kernwaarden van het NNN en N2000 niet zullen worden aangetast.

7 Conclusies

Op basis van deze quickscan kan het volgende worden geconcludeerd:

- Op de onderzochte locatie is het voorkomen van middels de Wnb beschermde diersoorten niet aangetoond;
- Op basis van de het veldonderzoek ter plaatse worden beschermde diersoorten ook niet verwacht;
- Soortgericht vervolgonderzoek ter plaatse is niet noodzakelijk;
- De voorgenomen plannen hebben geen invloed op het aangrenzende Natuurnetwerk Nederland, Natura 2000 en/of de gunstige staat van instandhouding van wettelijk beschermde plant- en diersoorten;
- Het aanvragen van een ontheffing inzake de Wnb is niet noodzakelijk.

8 Vrijblijvende adviezen

Op verzoek van de initiatiefnemers worden de volgende adviezen verstrekt:

- Richt de nieuwbouw in op een natuur-inclusieve wijze. Bijvoorbeeld door in de muur inbouwkasten voor huismussen en vleermuizen te integreren. De mogelijkheden hiervoor zijn tegenwoordig zeer betaalbaar, eenvoudig, vrijwel onzichtbaar toe te passen en niet storend in de algehele architectuur;
- Informatie hierover is te vinden op: www.vivara.pro

9 Bronvermeldingen

- Lange, R., P. Twisk , A. van Winden & A. van Diepenbeek, 2003. Zoogdieren van West-Europa. Stichting Uitgeverij van de KNNV en VZZ i.s.m. Vereniging Natuurmonumenten.
- Limpens, H., K. Mostert & W. Bongers (red.), 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen, Stichting Uitgeverij van de Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, Utrecht.
- Ministerie van LNV, 2004. Besluit van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit TRCJZ/2004/5727, houdende vaststelling van rode lijsten flora en fauna.
- SOVON, 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels. Nederlands Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij en EIS-Nederland, Leiden.
- Twisk, P. *et al,* 2010. Veldgids Europese Zoogdieren. KNNV Uitgeverij en Zoogdiervereniging.
- www.quickscanhulp.nl
- www.sovon.nl
- www.synbiosys.alterra.nl/natura2000
- www.verspreidingsatlas.nl
- www.waarneming.nl
- www.zoogdiervereniging.nl

Fotobijlage: impressie van de onderzochte locatie

Boven: Overzicht voorzijde

Onder links: Overzicht binnenzijde

Onder rechts: Overzicht achterzijde

Boven: Overzicht muur achterzijde vanaf Warmoesstraat

Onder links: Controle huismussennesten onder dakpannen

Onder rechts: Nergens uitstekend nestmateriaal van huismussen of veren, andere sporen.

Boven links en rechts: geen mogelijkheden voor invliegopeningen mussen en vleermuizen

Onder links: dichtgepurd spouwrooster

Onder rechts: tuin met conifeer